

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget - Energi- og miljøkomiteen
0026 OSLO
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/1941-

Dato
6. mars 2023

Representantforslag 130 S (2022-2023) om å stenge Barentshavet for ytterligere olje- og gassvirksomhet

Jeg viser til brev av 14.02.2023 fra energi- og miljøkomiteen, vedlagt representantforslag 130 S (2022-2023) fra representantene Lars Haltbrekken og Birgit Oline Kjerstad. Representantene fremmer følgende forslag: *Stortinget ber regjeringen stenge Barentshavet for ytterligere olje- og gassvirksomhet og ikke tildele nye letelisenser der.* der.

Petroleumpolitikken, rammer for virksomheten og hensynet til natur, klima og miljø samt andre samfunnsforhold har vært gjenstand for grundige vurderinger og avveininger i Stortinget over flere tiår. Mål og rammebetingelser for petroleumsnæringen har vært basert på brede politiske flertall og gitt stabile og forutsigbare forhold i nærmere 50 år.

Regjeringen vil at olje- og gassnæringen skal utvikles, ikke avvikles. Petroleumssektoren er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplasser til Norge. Vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk kontinentalsokkel. Ringvirkninger på land fra petroleumsaktiviteten til havs skal komme hele landet til gode.

Hensynet til det ytre miljø og andre næringer har fra starten vært en integrert del av forvaltningen av petroleumsressursene på norsk kontinentalsokkel i Barentshavet som for alle andre havområder. Dette gjelder i alle faser av virksomheten – fra åpning av nye områder, via tildelinger av utvinningstillatelser og til gjennomføring av leting, utbygging, drift og avslutningen av et felt.

Næringen er strengt regulert også for å ivareta hensynene til helse, miljø og sikkerhet. Det er utviklet et omfattende regelverk som stiller strenge krav til sikkerhet og selskapenes styring

av virksomheten. Regelverkets funksjonelle karakter gjør at kravene til forsvarlighet blir strengere når virksomheten foregår i områder som tilsier strenge krav.

Før et område er tilgjengelig for tildeling av utvinningstillatelser for petroleumsvirksomhet må Stortinget ha åpnet området for petroleumsvirksomhet. Stortinget har åpnet Barentshavet i flere omganger fra 1979 til 2013. Åpning av områder skjer etter en omfattende prosess som blant annet består av konsekvensutredning, ressurskartlegging og behandling i Stortinget.

Gjennom forvaltningsplanene har Stortinget behandlet spørsmålet om ev. arealmessige rammer for petroleumsvirksomheten i åpnede områder i flere omganger, inkludert for Barentshavet. Sist gang dette ble gjort var i 2020, jf. Meld. St. 20 (2019-2020), jf. Innst. 382 S (2019-2020). Forvaltningsplanene viser at miljøtilstanden i havområdene våre generelt er gode og reguleringen av virksomhet til havs fungerer bra. Gjennom forvaltningsplanene vurderes også den samlede belastningen for et havområde. Forvaltningsplanene er gjenstand for en omfattende faglig og politisk prosess, hvor både regjering og Storting endelig tar stilling til saken. De miljømessige rammene for hvor det skal være petroleumsvirksomhet og eventuelt på hvilke vilkår, inkludert for petroleumsvirksomhet ved iskantsonen og andre SVOer, har blitt satt i forvaltningsplanene. Alle konsesjonsrunder gjennomføres innenfor disse rammene Stortinget har fastsatt.

Særlig verdifulle og sårbare områder medfører ikke direkte virkninger i form av begrensninger for næringsaktivitet, men signaliserer viktigheten av å vise særlig aktsomhet i disse områdene. Hensynet til miljøverdiene i den enkelte SVO ivaretas på en mest hensiktsmessig måte ved å finne treffsikre og kostnadseffektive virkemidler som både ivaretar hensynet til miljøverdiene og gir grunnlag for økonomisk aktivitet. Det finnes produserende felt som ligger helt eller delvis innenfor en SVO, og miljøverdiene blir ikke forringet av den grunn. Eksempelvis har Snøhvit i Barentshavet produsert i mange år i et slikt område.

Det er en risiko for akuttutslipp (uhellsutslipp) ved petroleumsvirksomhet. Det er imidlertid lav sannsynlighet for et stort akuttutslipp fra petroleumsvirksomheten. Det skyldes blant annet at næringen har et høyt sikkerhetsnivå og kontinuerlig arbeider med ytterligere å redusere risiko for akutte utslipp. Oljeverntiltak vil redusere konsekvensene av eventuelle større, akutte oljeutslipp. Det stilles derfor krav til oljevernberedskap overfor rettighetshaverne. I områder med naturverdier som deler av året er særlig sårbare for oljeutslipp er det også, som et føre-var-tiltak, etablert tidsbegrensninger for leteboring i oljeførende lag i slike perioder.

Norsk klimapolitikk bygger på prinsippet i det FN-ledede klimasamarbeidet, inkludert Parisavtalen, om at hvert land er ansvarlig for utslipp fra sitt territorium og sin økonomiske sone. Det er en omfattende regulering av utslipp til luft fra sektoren, med kvoteplikt og CO₂-avgift som hovedvirkemidler. Utslippskostnaden sektoren står overfor har økt betydelig de siste årene noe som gir økte incentiver til lavere utslipp. Regjeringen har styrket vurderingen av klimahensyn i petroleumssektoren gjennom pålegg om at rettighetshavergruppene skal vurdere finansiell klimarisiko i alle utbyggingsplaner som søkes godkjent, og har styrket

arbeidet med å oppfylle utredningsplikten ved nye utbyggingsplaner også knyttet til forbrenningsutslipp i utlandet av norskprodusert petroleum.

Produksjonen fra eksisterende olje- og gassfelt avtar over tid som følge av at ressursene hentes ut. Verdens energisystem er dominert av fossile energikilder. Samtidig beveger verden seg nå i en retning der fornybar energi vil spille en mye viktigere rolle. Energisystemet globalt er stort og denne omstillingen vil ta tid. Verden vil ha et stort behov også for olje og gass i lang tid framover. Det å erstatte bruk av kull med gass er et raskt utslippsreducerende tiltak i kullbrukende land. For å dekke dette behovet, trengs det store, nye investeringer hvert år i ny produksjonskapasitet. Rent produsert olje og gass fra norsk sokkel kan bidra til å dekke verdens samlede etterspørsel. I dette ligger det også muligheter til å satse aktivt på fremtidens teknologi og løsninger slik vi gjør i Norge. For eksempel gir satsing på CCS og blå hydrogen spennende muligheter for Norge.

Videre leting og produksjon er også viktig for å sikre at Norge forblir en sikker og forutsigbar leverandør av olje og gass til Europa. Dette er særlig viktig nå som det er et spesielt sterkt behov for at Norge er en sikker og pålitelig leverandør av petroleum til Europa.

Hensynet til havmiljøet gis en helhetlig vurdering gjennom det etablerte rammeverket som er utviklet gjennom tiår. Miljøhensynene, både havmiljø og klima, blir godt ivaretatt gjennom lovgivningen og etablerte prosesser. Vi har inngående kunnskap om våre havområder og mulige miljøeffekter av petroleumsvirksomhet.

Fortsatt tildeling av utvinningstillatelser gjennom TFO-runder er en viktig del av å videreutvikle næringen og derfor også en sentral del i regjeringens petroleumspolitik. Hvor selskapene velger å søke om areal gjennom konsesjonsrundene, er avhengig av en rekke forhold, inkludert tilgang til prospektivt areal. Hvor interessen blir fremover er vanskelig å forutse. Selskapene betaler et gebyr for hver søknad. Formålet med gebyret er nettopp at kostnadene ved søknadsprosessen i så liten grad som mulig skal belastes myndighetene.

For å nå målsetningene i petroleumspolitikken er det etablert en klar og tydelig ansvarsfordeling mellom myndighetene og oljeselskapene. En viktig egenskap med reguleringen av virksomheten og et viktig konkurransefortrinn for norsk sokkel, har vært forutsigbarhet og faktabaserte vurderinger. Myndighetene regulerer sektoren ved å sette klare og forutsigbare rammer. De kommersielle selskapene utvikler virksomheten og tar investeringsbeslutninger. Dersom representantforslaget skulle bli vedtatt, ville det etter mitt syn skape betydelig usikkerhet for selskapene og Norge generelt som petroleumspolits og pålitelig og forutsigbar leverandør av energi. Å skape usikkerhet rundt rammene vil derfor være svært uheldig, spesielt i den situasjonen som Europa er i nå.

Med hilsen

Terje Aasland